

ต้นฉบับ

โรงพยาบาลลำพูน		SOP – PHA - 069
ระเบียบปฏิบัติงานเรื่อง: แนวปฏิบัติการป้อนข้อมูล การจัด การตรวจสอบ และการส่งมอบยาผู้ป่วยนอก		
วันที่ประกาศใช้ : 12 ธ.ค. 2558	แก้ไขครั้งที่ : 0	หน้า : 2

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้การป้อนข้อมูล การจัด การตรวจสอบ และการส่งมอบยาผู้ป่วยนอก ถูกต้อง ครบถ้วน ปลอดภัย

ขั้นตอนการป้อนและบันทึกข้อมูลใบสั่งยาในคอมพิวเตอร์โปรแกรมบันทึกข้อมูลการสั่งจ่ายยาผู้ป่วยนอก- PMK
วัตถุประสงค์

เพื่อให้การป้อนและบันทึกข้อมูลใบสั่งยาในคอมพิวเตอร์โปรแกรมบันทึกข้อมูลการสั่งจ่ายยาผู้ป่วยนอก- PMK ถูกต้อง ครบถ้วน ปลอดภัย

ขั้นตอนการทำงาน

1. ป้อนข้อมูลใบสั่งยาลงในโปรแกรมบันทึกข้อมูลการสั่งจ่ายยาผู้ป่วยนอก- PMK

1.1 กรณีใบสั่งยาเขียนด้วยลายมือแพทย์

1. ป้อนข้อมูล HN ของผู้ป่วย ตรวจสอบความถูกต้องของชื่อ สกุล และ HN ของผู้ป่วย ในหน้าจอคอมพิวเตอร์ให้ตรงกับใบสั่งยา
2. ป้อนข้อมูลรายการยาตามใบสั่งแพทย์เรียงลำดับจากบนลงล่าง โดยทบทวนรายการยา ขนาด วิธีใช้ และจำนวนให้ถูกต้องตามใบสั่งยา
3. หากคำสั่งจ่ายไม่ชัดเจน ไม่ครบถ้วนถูกต้อง ให้แจ้งเภสัชกรเพื่อตรวจสอบและปรึกษาแพทย์ก่อนป้อนข้อมูล

1.2 กรณีแพทย์สั่งยาผ่านระบบคอมพิวเตอร์ (ใบสั่งยา Online)

1. เรียกข้อมูลการสั่งยาจาก HN ของผู้ป่วย ตรวจสอบความถูกต้องของชื่อ สกุล และ HN ในหน้าจอคอมพิวเตอร์ให้ตรงกับใบสั่งยา
2. ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่องจ่ายของระบบ Online
3. บันทึกข้อมูลและพิมพ์ใบแจ้งรายละเอียดใบสั่งยา กรณีจำนวนยาไม่พอตามแพทย์สั่งให้ตรวจสอบยากคงคลังในห้องหรือยืมยาจากหน่วยงานอื่นเพื่อให้มีจ่ายสำหรับผู้ป่วย
4. ตรวจสอบรายการยาให้ครบถ้วนตามจำนวนรายการยาที่แพทย์สั่ง ทั้งกรณีเขียนด้วยลายมือแพทย์ (เทียบกับใบสั่งยา) หรือสั่ง Online (เทียบกับหน้าจอคอมพิวเตอร์)
4. เย็บใบสั่งยากับฉลากยา ตรวจสอบสิทธิผู้ป่วย ค่าคัดกรองหรือบริการทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง รายการยาที่ต้องขออนุญาตหรือใช้เอกสารประกอบการสั่งใช้ก่อนส่งให้การเงิน หากเอกสารไม่ครบถ้วน ส่งเภสัชกรประสานงานให้เรียบร้อยก่อนส่งให้การเงิน

ต้นฉบับ

โรงพยาบาลลำพูน		SOP – PHA - 069	
ระเบียบปฏิบัติงานเรื่อง: แนวปฏิบัติการป้อนข้อมูล การจัด การตรวจสอบ และการส่งมอบยาผู้ป่วยนอก			
วันที่ประกาศใช้ :	12 ธ.ค 2558	แก้ไขครั้งที่ : 0	หน้า : 3

5. หากมีรายการยา High Focus Drugs – ให้ดำเนินการตามแนวทางการจัด-จ่ายยา High Focus Drug แนบท้าย

6. กรณีผู้ป่วยที่ต้องดำเนินการธุรกรรมทางการเงิน เช่น ผู้ป่วยเบิกได้จ่ายตรง ผู้ป่วยที่ต้องชำระเงิน ให้ตั้งฉลากยาและสำเนาใบแจ้งรายละเอียดใบสั่งยา 1 ใบ เขียนลำดับคิวผู้ป่วย ใส่ตระกร้าสีตามประเภทผู้ป่วยแล้วส่งไปที่จุดจัดยา ส่วนใบสั่งยาและใบแจ้งรายละเอียดใบสั่งยาให้ส่งไปทำงานการเงิน

7. กรณีผู้ป่วยที่ไม่ต้องดำเนินการธุรกรรมทางการเงิน ให้จัดส่งใบสั่งยา ฉลากยา และ ใบแจ้งรายละเอียดใบสั่งยาใส่ตระกร้าสีตามประเภทผู้ป่วยส่งไปที่จุดจัดยา

หมายเหตุ

ตระกร้าสีเขียว (ไม่สะท้อนแสง) – ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง

ตระกร้าสีแดงเลือดหมู – ผู้ป่วยที่ต้องการยาเร่งด่วน (Fast tract) – เช่นพระภิกษุ ผู้ป่วยที่มียานัด ผู้ป่วยที่ต้อง Admit

ตระกร้าสีเขียวสะท้อนแสง – ผู้ป่วย Asthma , COPD

ตระกร้าสีส้ม และสีบานเย็นสะท้อนแสง – ผู้ป่วยโรคทั่วไป ผู้ป่วยเด็ก ศัลยกรรม หูญิงฝากครรภ์ จิตเวช ฯลฯ

ขั้นตอนการจัดยา

วัตถุประสงค์ เพื่อให้การจัดยาตามใบสั่งยาของแพทย์ถูกต้อง ครบถ้วน ปลอดภัย

ขั้นตอนการทำงาน

1. หยิบตะกร้าตามลำดับคิวเพื่อทำการจัดยา
2. ตรวจสอบความถูกต้องชื่อ-สกุล HN ในใบสั่งยา/ ใบแจ้งรายละเอียดใบสั่งยาให้ตรงกับฉลากยา ถ้าไม่ถูกต้องส่งกลับเจ้าหน้าที่ผู้ป้อนข้อมูล
3. จัดยาตามฉลากยา หากพบกรณีผิดปกติ เช่น จำนวนยามาก/น้อยเกินไป ปรีกษาเภสัชกร
4. การจัดยา HAD และ LASA ปฏิบัติตามแนวปฏิบัติในการลดปัญหาความคลาดเคลื่อนทางยาก่อนการจ่ายยาที่เกิดจาก Look Alike Sound Alike drugs (LASA) SOP – PHA -062
5. ลงลายมือชื่อผู้จัดยาในใบสั่งยาและใบสั่งยา Online
6. กรณีจัดยาจากฉลากยาและสำเนาใบแจ้งรายละเอียดใบสั่งยา ให้จับคู่กับใบสั่งยาโดยดูจากลำดับคิว ตรวจสอบความถูกต้องของชื่อ-นามสกุล HN ในใบสั่งยากับยาที่จัดไว้

ต้นฉบับ

โรงพยาบาลลำพูน		SOP – PHA - 069
ระเบียบปฏิบัติงานเรื่อง: แนวปฏิบัติการป้อนข้อมูล การจัด การตรวจสอบ และการส่งมอบยาผู้ป่วยนอก		
วันที่ประกาศใช้ : 12 ธ.ค. 2558	แก้ไขครั้งที่ : 0	หน้า : 4

7. ส่งตะกร้าและใบสั่งยาที่จัดเรียบร้อยแล้วให้เภสัชกรผู้ตรวจสอบ เรียงตามลำดับคิว

ขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้องของใบสั่งยาก่อนส่งมอบ

วัตถุประสงค์

เพื่อให้การตรวจสอบยาตามคำสั่งใช้ยาของแพทย์โดยเภสัชกรถูกต้อง ครบถ้วน ปลอดภัย

ขั้นตอนการทำงาน

1. ระบุตัวผู้ป่วย โดยตรวจสอบจากชื่อ สกุล และ HN ผู้ป่วยในใบสั่งยา ใบแจ้งรายละเอียดใบสั่งยาและฉลากยา สิทธิการรักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายในใบสั่งยา
2. ประเมินความถูกต้องของยาทั้งชนิด และจำนวนที่ได้รับ โดยดูความสัมพันธ์กับข้อมูลพื้นฐานอื่น เช่น วันนัด รูปแบบยา
3. คัดกรองคำสั่งใช้ยา โดยอาศัยข้อมูลพื้นฐานเช่น อายุ เพศ น้ำหนักตัว ประวัติการแพ้ยา/ ADR อายุครรภ์ การให้นมบุตร ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ ประเด็นความถูกต้องทางกฎหมาย (ยาเสพติด วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท เป็นต้น) โรคประจำตัว โรคร่วม โรคแทรกซ้อน
4. ทบทวนประวัติการใช้ยาเดิมของผู้ป่วย เปรียบเทียบกับประวัติการใช้ยาในโรคเรื้อรังครั้งล่าสุด ร่วมกับประวัติการใช้ยากรณีผู้ป่วยมา Admit เพื่อค้นหา แก้ไข ป้องกันปัญหาจากการใช้ยาตามหลัก ISEAC เช่น ได้รับยาซ้ำซ้อน หรือไม่ได้รับยาที่ควรได้รับ ความคลาดเคลื่อนทางยา ฯลฯ และความสอดคล้องตามหลักวิชาการ แนวทางเวชปฏิบัติในการรักษา และ/หรือตามนโยบายยาของโรงพยาบาล
5. ดำเนินการแก้ไขปัญหาจากการใช้ยา โดยสอบถาม / ชักประวัติจากตัวผู้ป่วยหรือญาติปรึกษาแพทย์ และ/หรือ บุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง บันทึกในใบสั่งยาและ / หรือเวชระเบียน / เอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการสื่อสารข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
6. ตรวจสอบความถูกต้องของรายการยา วิธีใช้ และจำนวน
7. กรณี HAD / LASA ให้ดำเนินการตรวจสอบตาม แนวปฏิบัติในการลดปัญหาความคลาดเคลื่อนทางยาก่อนการจ่ายยาที่เกิดจาก Look Alike Sound Alike drugs (LASA)
SOP – PHA -062
8. ลงลายมือชื่อผู้ตรวจสอบในใบสั่งยา / ใบสั่งยา Online

ต้นฉบับ

โรงพยาบาลลำพูน		SOP – PHA - 069
ระเบียบปฏิบัติงานเรื่อง: แนวปฏิบัติการป้อนข้อมูล การจัด การตรวจสอบ และการส่งมอบยาผู้ป่วยนอก		
วันที่ประกาศใช้ :	แก้ไขครั้งที่ : 0	หน้า : 5

ขั้นตอนการส่งมอบยาให้ผู้ป่วย

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับยาและคำแนะนำการใช้ยาจากเภสัชกรถูกต้อง ครบถ้วน ปลอดภัย

ขั้นตอนการทำงาน

1. ระบุตัวผู้ป่วย โดยตรวจสอบจากชื่อ สกุล และ HN ผู้ป่วยในใบสั่งยา ใบแจ้งรายละเอียดใบสั่งยาและฉลากยา สิทธิการรักษาพยาบาลและค่าใช้จ่ายในใบสั่งยา และให้ผู้ป่วย หรือผู้ที่มาขอรับยาแทนแสดงบัตรคิว และเป็นผู้แจ้งชื่อ สกุล ผู้ป่วยเองเป็นการยืนยันการระบุตัวผู้ป่วยอีกครั้ง
2. สอบถามประวัติแพ้ยาและอาการเบื้องต้นที่มาพบแพทย์ เพื่อความสัมพันธ์ของโรคกับยาที่ได้รับ
3. ตรวจสอบรายการยา วิธีใช้ยา จำนวนยา ให้ถูกต้อง ครบถ้วน อีกครั้งขณะส่งมอบยา
4. ให้คำแนะนำการใช้ยาตามหลัก ISEAC อธิบายคำแนะนำการใช้ยา ข้อควรระวังการใช้ยา หากมีการใช้ยาเทคนิคพิเศษ อธิบายผู้ป่วยและสอบถามความเข้าใจของผู้ป่วยอีกครั้ง มอบเอกสารแนะนำการใช้ยาให้ผู้ป่วย
5. เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยสอบถาม
6. หากพบความคลาดเคลื่อนจากการตรวจสอบใบสั่งยา และ/หรือ ปัญหาอื่น ให้ประสานงานกับเภสัชกรผู้ตรวจสอบยา เป็นลำดับแรก เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา หากไม่สามารถติดต่อเภสัชกรผู้ตรวจสอบได้ ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหา บันทึกในใบสั่งยาและแจ้งให้เภสัชกรผู้ตรวจสอบทราบภายหลัง
7. ลงลายมือชื่อผู้จ่ายยาในใบสั่งยา / ใบสั่งยา Online
8. กรณีเรียกผู้ป่วยไม่พบ ให้ตรวจสอบ รายการยา วิธีใช้ยา จำนวนยา ให้ถูกต้อง ครบถ้วน อีกครั้งก่อนการบรรจุยาลงในถุง มัดปากถุงให้เรียบร้อย บันทึกเวลาและลงลายมือชื่อกำกับในบัตรเรียกรับยาผู้ป่วยไม่พบเย็บติดกับใบสั่งยาและถุงยาที่มัดปากถุงแล้วนำไปเก็บบนชั้นที่จัดเตรียมไว้สำหรับผู้ป่วยที่เรียกรับยาไม่พบ หากมียาที่ต้องแช่เย็น เช่น ยาฉีดอินซูลิน ฯลฯ ให้ติดป้ายว่ามียาแช่เย็นเพิ่มบนถุงยาและเขียนหมายเลขคิว บนซองยาแช่เย็นก่อนนำไปแยกเก็บในตู้เย็น
9. หากผู้ป่วยมาติดต่อรับยาภายหลัง ให้ผู้ป่วย หรือผู้มารับยาแทนแจ้งชื่อ สกุล และแสดงหมายเลขคิว เพื่อขอรับยา เจ้าหน้าที่นำถุงยาให้เภสัชกรแกะถุงยา และตรวจสอบยาอีกครั้งก่อนการส่งมอบ และลงลายมือชื่อผู้จ่ายยาในใบสั่งยา / ใบสั่งยา Online